

Til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Dato: 04.01.16

Arkiv: 225

Journal: 1/16

Høring – Forslag til felles likestillings- og diskrimineringslov

Norsk Ergoterapeutforbund støtter ikke en felles likestillings- og diskrimineringslov da dette vil svekke rettsvernet i forhold til de fire tidligere lovene. Dersom den likevel slås sammen må en sikre at formuleringene ikke blir svekket, men heller styrket på vesentlige punkter.

Norsk Ergoterapeutforbund:

- har vektlagt innspill og synspunkter som angår personer med funksjonsnedsettelse og viser for øvrig til innspill på lovforslaget fra Unio
- tar utgangspunkt i FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne samt Likestillings – og diskrimineringsombudets (LDO) rapport CRPD 2015 «Ombudets rapport til FNs komite for rettighetene for mennesker med nedsatt funksjonsevne». http://www.ldo.no/globalassets/03_nyheter-og-fag/publikasjoner/crpd2015rapport.pdf
- vil sikre et universelt utformet samfunn tilgjengelig for alle

Innspill til hovedpunkter i lovforslaget:

I utgangpunktet vil Norsk Ergoterapeutforbund gi ros for en fylldig utredning der ulike synspunkt er inkludert og vurdert. Dette styrker arbeid med lovgrunnlaget.

Slik lovarbeidet framstilles nå er ikke Norsk Ergoterapeutforbund trygg på at alle gruppene som utsettes for diskriminering løftes til en bedre rettsikkerhet. Lovarbeidet inkluderer omfattende problemstillinger innen ulike områder det er vanskelig å få full oversikt på. Vi stiller derfor spørsmålet om lovforslaget blir en minste felles multiplum for alle gruppene som utsettes for diskriminering i motsetning til å sikre rettsgrunnlaget? Ergoterapeutene mener en samlet lov på dette området *må forutsette* at ikke rettsvernet svekkes i forhold til tidligere lover.

Lovens formål

Norsk Ergoterapeutforbund støtter at formålet med loven er «å fremme likestilling og hindre diskriminering». For å sikre eksisterende rettsvern må det likevel tilføyes en presisering fra diskriminerings- og tilgjengelighetslovens formålsparagraf:

Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapte funksjonshemmende barrierer og hindre at nye skapes.

Vi finner denne tilføyelsen i ny lov nødvendig, med særlig begrunnelse i LDOs nylige rapport (se over), der det presiseres at «det etterlyses en helhetlig, politisk strategi basert på kunnskap om diskriminering, fordommer og strukturelle barrierer i samfunnet»

Lovens virkeområde

Lovens virkeområde for luftfart må inkludere universell utforming av flyplasser og tjenester.

Diskrimineringsgrunnlag

Norsk Ergoterapeutforbund mener det er nødvendig med en uttømmende liste for diskrimineringsgrunnlag for å tydeliggjøre lovens intensjon og at noen grupper er i større fare for diskriminering. Vi støtter også at listen suppleres med diskriminering pga «annen status» for å fange opp mulige diskrimineringsforhold vi ikke har definert pr i dag.

Vi støtter at begrepet «nedsatt funksjonsevne» ikke lenger brukes da dette ikke gir de riktige signalene og kan misforståes. Norsk Ergoterapeutforbund støtter forslag om å bruke begrepet «funksjonsnedsettelse» om diskrimineringsgrunnlaget, men mener likevel at departementet her må være lydhør for begrepene som eks FFO og NHF foretrekker.

Ergoterapeutene støtter et vern mot aldersdiskriminering utenfor arbeidsforhold for å hindre stigmatisering av eldre borgere. Dette er særlig viktig med tanke på framtidig befolkningsutvikling og behovet for å utvikle inkluderende og aldersvennlige (=universelt utformede) samfunn. Aldersdiskriminering ved arbeidsforhold bør reguleres av arbeidsmiljøloven.

Det er nødvendig å presisere «sammensatt diskriminering» som diskrimineringsgrunnlag da fordommer og diskriminering kan være skjulte og diffuse rettet mot ulike forhold. Dette tydeliggjør utfordringene for personer som blir utsatt for diskriminering av flere forhold, eks kombinasjoner av etnisitet, funksjonsnedsettelse, seksuell legning.

Universell utforming og individuell tilrettelegging

Forbundet støtter forslaget om å utvide anvendelsesområdet for universell utforming til også å gjelde IKT for opplærings- og utdanningssektoren. Plikt til universell utforming av IKT i opplærings- og utdanningssektoren er helt sentralt for å sikre unge med funksjonsnedsettelser utdanning og senere inkludering i arbeidslivet. På sikt vil dette også være god samfunnsøkonomi for å hindre at unge blir uføre. Det må også presiseres at for mange personer med funksjonsnedsettelser vil det i tillegg være behov for individuelle tilrettelegginger.

Det er viktig at henvisningen til Plan – og bygningsloven fjernes, slik atplikten til universell utforming også gjelder eksisterende bygg - samt at det presiseres at Likestillingsnemnda skal vurdere hver sak individuelt.

Norsk Ergoterapeutforbund er ikke fornøyd med forslag i lovteksten med inkludering av «uforholdsmessig byrde» (§ 17, §20. §21 §22 §26). Vi kan heller ikke se at begrepet er klargjort og diskutert i relasjon til personer med funksjonsnedsettelse. Det vil for eksempel være vanskelig å vurdere individuell deltakelse opp mot virksomhetens kostnader. Hva er da uforholdsmessig byrde? Forbeholdet med «uforholdsmessig byrde» svekker lovteksten slik at den ikke sikrer likestilling.

Norsk Ergoterapeutforbund er svært uenig i at redegjørelsesplikten tas fullstendig bort for alle diskrimineringsgrunnlag. Departementet forutsetter her at arbeidsgivere ønsker å arbeide for et likestilt arbeidsliv, og mener derfor at dette ikke er en svekkelse av loven. Dette vil svekke lovvernet.

Aktivitetsplikten bør gjelde også for de private virksomhetene som jevnlig sysselsetter færre enn 50 ansatte. Norsk Ergoterapeutforbund er betenkt over at det fortsatt ikke er noen reelle sanksjonsmuligheter.

Det er en svakhet at lovforslaget ikke inkluderer tilgjengelighet og universell utforming av varer og tjenester (eks assistanse og imøtekommenhet, forsikringstjenester, emballasje). Dette bør inkluderes.

Norsk Ergoterapeutforbund mener forslag til lov har flere mangler på krav til universell utforming (eks varer og tjenester) og er særlig betenkt over bruken av uttrykket «uforholdsmessig byrde» i flere lovparagrafer i lovteksten. Dette uthuler formålet og svekker arbeidet med antidiskriminering og likestilling. Samlet sett støtter ikke Norsk Ergoterapeutforbund en felles likestillings- og diskrimineringslov da dette vil svekke rettsvernet i forhold til de fire tidligere lovene.

Med vennlig hilsen

Nils Erik Ness
Forbundsleder